

**Przemoc narusza
podstawowe prawo
każdego człowieka –
prawo do życia w
poczuciu
bezpieczeństwa.**

Pojęcie agresji –

przez agresję rozumie się każde zamierzone działanie, mające na celu wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, krzywdy, straty, bólu fizycznego czy cierpienia psychicznego.

Osoby zachowują się również agresywnie, wtedy, gdy niszczą swoje lub cudze rzeczy, wyposażenie pomieszczenia.

Pojęcie agresji - c. d

O agresji można mówić wtedy, gdy obie strony mają podobną siłę fizyczną i psychiczną. Zaatakowana osoba potrafi bronić swoich praw.

W pojęciu **agresji** zawsze akcentowane są dwa zasadnicze elementy:

- zachowanie takie niesie **negatywne skutki dla ofiary.**
- jest intencjonalne**, czyli zamierzone, celowe.

PRZEMOC

- Ma miejsce wówczas, gdy osoba atakująca jest silniejsza fizycznie lub psychicznie, albo jest starsza. Cechą charakterystyczną jest zatem nierównowaga sił.
- W przypadku przemocy tworzą się **dwie role: ofiary i sprawcy**, które mają wpływ na dalsze funkcjonowanie człowieka.

PRZEMOC

- **Zawsze wiąże się z emocjami, które najtrudniej jest kontrolować, mianowicie ze złością, gniewem, nienawiścią.**

Z sytuacją **znęcania się** mamy do czynienia:

- **gdy osoba słabsza jest przez dłuższy czas narażona na ataki (bezpośrednie lub pośrednie) ze strony innego silniejszego kolegi czy grupy.**

Nie potrafi się im przeciwstawić

Aby przybliżyć i zrozumieć **przyczyny** takich zachowań należałoby przyjrzeć się postaciom zachowań agresywnych, a jest ich kilka:

Agresja jako instynkt -

przyjmuje się, że powstała ona w drodze ewolucji i jest do utrzymania gatunku, to znaczy, że człowiek rodzi się z tzw. gotowym „instynktem walki”, takim, jaki posiadają organizmy niższe ewolucyjne od człowieka.

Agresja jako reakcja na frustrację

**Frustracja pojawia się
wówczas gdy
z jakichkolwiek
przyczyn osiągnięcie
celu jest odsunięte lub
w ogóle niemożliwe.
Wówczas to ogromnie
trudno jest opanować
nam własną złość.
Cel był bardzo blisko
osiągnięcia i nagle
okazuje się, że jest
to niemożliwe.**

Agresję rozpatruje się również jako nabyty popęd-

taki gniew jest uważany
za główny czynnik
skłaniający nas do
stosowania przemocy.
Kiedy w określonych
sytuacjach reagujemy
agresywnie wyuczamy
się ich i tkwią w nas
głęboko.

Czynniki sprzyjające stosowaniu przemocy.

Można wymienić m. inn.

- ❖ Szybkie tempo życia –
postęp cywilizacyjny,
urbanistyczny,
a z drugiej strony brak czasu
dla domu, dla dziecka,
dla najbliższych, zastępowanie
dialogu telefonem
i komputerem;

Czynniki sprzyjające stosowaniu przemocy - c. d

- ❖ **Przemoc w rodzinie** – przekazany wzorzec zachowania się wobec osoby słabszej.
- ❖ **Wpływ grupy rówieśniczej** (naśladowanie osób ważnych w grupie, a zachowujących się agresywnie).
Długotrwałe dokuczanie ofierze powoduje, że uczniowie zmieniają do niej swój stosunek: widzą ją jako mniej wartościową, zasługującą na taki los, wówczas poczucie winy grupy agresorów, a także obserwatorów maleje.

Czynniki sprzyjające stosowaniu przemocy. Są to między inn.:

- ❖ Moda na tzw. „wygodne” i łatwe życie, bez odpowiedzialności i konsekwencji za swoje postępowanie.
- ❖ Wzory bezkarności i bezsilności prawa wobec świata przestępczości , pokazywane publicznie;
- ❖ Kreowanie okrucieństwa i przemocy w mediach (filmy akcji z bronią i zbrodniami, gry komputerowe, bajki dla dzieci, pełne agresji i przemocy).

Jakie są rodzaje przemocy?

- **Przemoc fizyczna** (bicie, popychanie, podcinanie, wymuszanie pieniędzy, niszczenie własności, kopanie, plucie);
- **Przemoc słowna** (przezywanie, wyśmiewanie, grożenie, ośmieszanie, plotkowanie, namawianie się, szantaż, obrażanie)
- **Przemoc bez użycia słów i kontaktu fizycznego** (wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie)

Pośrednie formy przemocy tj. np. ośmieszanie, przezywanie, izolowanie są tak samo krzywdzące i bolesne, jak bezpośredni atak.

Konsekwencje dla ofiar przemocy są ogromne, rzutują na całe życie człowieka.

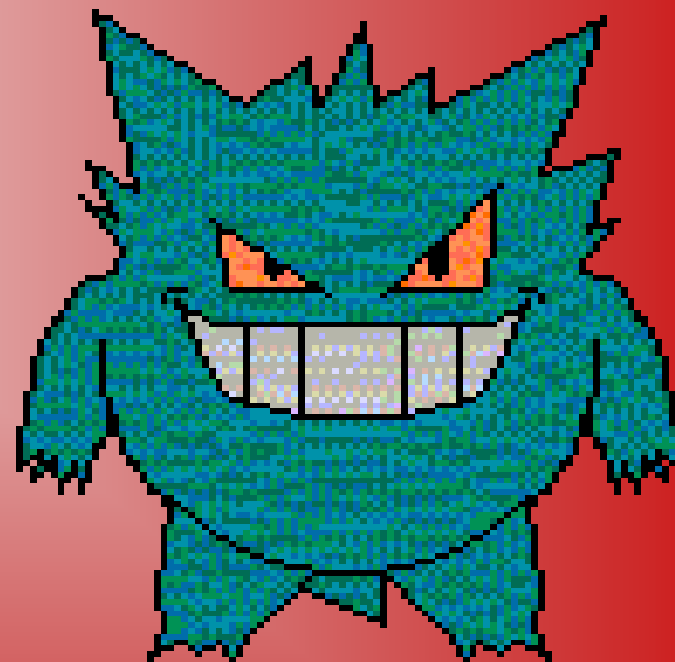
- **Ofiary przeżywają głębokie uczucie poniżenia i upokorzenia, strach, wstyd oraz dezorientację.**
- **Długofalowe skutki dla ofiar:**
 - **obniżenie poczucia własnej wartości oraz samooceny,**
 - **izolacja społeczna,**
 - **tendencje autodestrukcyjne**
 - **utrwalony „syndrom ofiary”, ujawniający się przez całe życie osoby.**

Sprawcy przemocy - jacy są ???

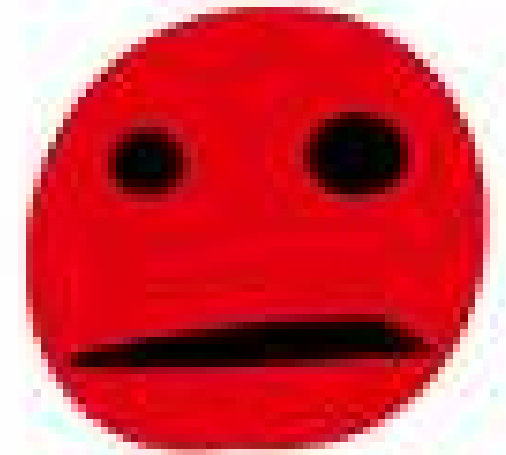
✓ Sprawcy przemocy to częściej chłopcy (zwłaszcza przemocy fizycznej).

Coraz częściej jednak zachowania agresywne są zauważane wśród dziewcząt, dominuje tu agresja słowna, odrzucenie w grupie, wyśmiewanie.

Cechy charakterystyczne agresorów:

- ✓ Wybierają sobie zawsze słabszych kolegów, „...wiadomo, żeby nie oberwać..”
- ✓ Mają potrzebę dominowania i tyranizowania innych, chętnie uciekają się do przemocy i gróźb. Obnoszą się swoją faktyczną ale i wymyśloną władzą nad kolegami

Zapamiętaj!

Nic nie usprawiedliwia przemocy!

Agresorzy: jacy są c.d.

- ✓ Są porywczy, impulsywni, charakteryzuje ich niski próg tolerancji na frustrację, potrzeba dominowania, z trudem przystosowują się do panujących norm i zasad. Dla korzyści chętnie Cię oszukają. Doświadczenie bycia sprawcą przemocy wpływa na przyszłe życie dziecka. Ma ono kłopoty z przestrzeganiem norm i wartości społecznych, wchodzi w konflikt z prawem o wiele częściej niż pozostali.

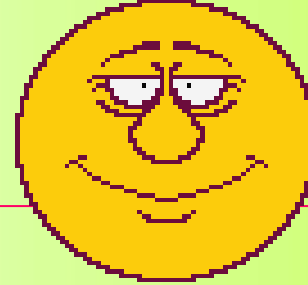
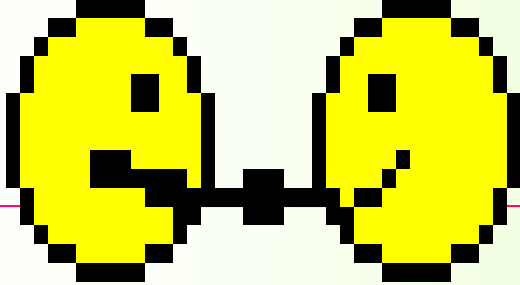

Jacy są agresorzy??? c. d

- ✓ Często są zbuntowani, nieposłuszni i agresywni także wobec dorosłych. Sprytnie wykręcają się z trudnych sytuacji.
- ✓ Nie współczują dręczonym uczniom, nie zastanawiają się, jak by to było gdyby oni byli na ich miejscu;
- ✓ Nie są lubiani w szkole, mają poparcie w grupce takich samych, jak oni

Postuchajmy dowcipu o Szkolnym Siłaczu

- „**Uważa siebie za boksera i mówi, że na boksie zna się, lecz przeciwników wciąż wybiera spośród najśłabszych uczniów w klasie...**”

❖ **Podstawą naszej wygranej nad przemocą i agresją jest dialog. Szczera, otwarta rozmowa w domu, w szkole, w klasie, w grupie kolegów. Konieczne jest również, aby nikt nie był obojętny na akty przemocy mające miejsce w jego otoczeniu, ponieważ „przemoc karmi się milczeniem” i jeśli nikt nie zareaguje, to przemoc pozostanie bezkarna.**

**Wszyscy razem musimy postarać się o to,
by rozwiązywać nasze problemy w
sposób konstruktywny, a nasze emocje -
okiełznać w ramy zasad i norm godnych
człowiekowi.**

